

FRANZ KETT- FÉLE ÉRTELEMORIENTÁLT-EGYSÉGES PEDAGÓGIA

MTA-PPHF Valláspedagógiai Szakmódszertani kutatócsoport

FÜGEFA MŰHELY

MÓRA FERENC: BERIC ÁNGYÓ KENYEREI

Csicseri történet. Móra kiadó, 1974. 117-122.

A foglalkozást tervezte: Sipos Edit

fugefamuhley.hu, www.franz-kett.de; www.pphf.hu

Az élet az adás és elfogadás folyamatos párbeszédében születik és történik. Adni abból, amink van, felfedezni, hogy mit tudok a másoknak adni, látni a szükségét és a saját gazdagságom folytonos feladat. Életfeladat. Késznek lenni adni, elhinni, hogy van, amit meg tudok osztani a másik emberrel. A Móra Ferenc meséje, amit ebben a foglalkozásban feldolgozunk, akár népmese is lehetne. Móra szereplői és történeti abban a világban születtek, amely sok nyomorúság közepette, de élték a mesék bölcsességét. BERIC ÁNGYÓ nagylelkűsége és jósága mély üzenetet, bibliai üzenete hordoz. A megosztott kenyér üzenetét.

1. Kötél köré összegyűlünk, kötélből kört alkotunk.

Asszociációkat kérünk a résztvevőktől.

2. Ház

A kert közepére egy házat készítünk a résztvevőkkel. Eljátsszuk a ház részeit. A ház részeinek feladatát. Beszélgetünk arról, hogy ki mit szeret a saját házukban. Hol szeret lenni, miért?

3. Kert

A ház köré kertet építünk. Virágok, veteményes, utak... Benépesítjük hangokkal.

4. Kenyerek

A ház lakója: BERIC ÁNGYÓ. Mesélünk róla. Meséljük BERIC ÁNGYÓ történetét.

Amikor a konyhába érünk, egy kosárban körbeadjuk a kenyeret. Megszámoljuk. Megnézzük a kenyeret.

5. Vendégek

Ahogy az érkező vendégekről mesélünk a kenyeret szétosztjuk a résztvevőknek. Az utolsót félbe vágjuk és a „ház” egy sarkába tesszük.

Amikor az elköszönésről beszélünk, eljátsszuk, hogy meglessük a kilencedik vendéget.

6. Imádság

Mt14, 13-21

BERIC ÁNGYÓ KENYEREI

„Hogy a nyáron édesanyámnál jártunk, fölneztem a kenyerespolcra, és a kenyerespolcra eszembe jutott BERIC ÁNGYÓ. Kisgyerek koromban ő sütögette nekünk a kakastejes kenyeret, aminek még most is a számban van az íze.

- Mit mosolyogsz, cselédem? - kérdezte tőlem édesanyám.

- BERIC ÁNGYÓ jutott eszembe. Ugyan megvan-e még?

- Meg bizony, gyeregem - bólintott édesanyám -, csak hogy most már nem folytatja a mesterségét. Föl vitte isten a dolgát. Kiment lakni a maga tanyájára, most ott uraskodik.

De már ezt nem lehetett megállni nevetés nélkül.

- No - mondom -, azt már magam is szeretném látni, hogy milyen lehet Berec ángyó, mikor uraskodik. Hamar fogd be a csikókat, Panka, megyünk Homokországba.

Nem telt bele egy cipókiszakajtásnyi idő, már akkorra Panka befogta a csikókat. Úgy kell azt érteni, hogy lerúgta a cipócskéit. Nincs annál nagyobb öröm, mint mezítláb kocogni Homokországban. Egyéb öröme úgyse igen volt az utunknak. Nyár végén nagyon szomorú ország ez a Homokország. Fűt, fát leleleg ekkorra a szárazság. Zöld mezőnek, dalos madárnak híre sincs már. Éhenkórász varjak fekete felhője kavargat a szűrés tarlók felett. Annál jobban megörültünk, mikor haragoszöld eperfák közül fehérlett felénk egy takaros tanyaház. Oszlopos tornácú, cseréptetejű, városba beillő, őszirózsák kukucsáltak ki a rácskerítésen. Kéményéből úgy bodorgott ki a füst, mintha kendőt lobogtatna valaki:

- Kerülj beljebb, szegény vándor!

Kis kanászyerek pattogtatta a karikását az út szélén, megkérdeztem tőle, kié ez az uras tanya.

- Berec ángyóé - mondta a gyerek, és megemelte mellé a kalapját.

"Úgy nézem, fele se tréfa az uraskodásnak" - gondoltam magamban, ahogy a zöldre festett ajtót kinyitottam. Abban a percben Panka belefogódzott a zsebembe, és nagyon szeretett volna belebújni.

- Jaj, a kutyák! - pityergett ijedten.

Két lompos kutya buffogott elejbünk. Egyszerre rájuk ismertem, mert engem is sokat megriasztottak kiskoromban.

- Gurulj, ne, Lapulj, te! - csettintettem oda nekik az ujjammal, s a két eb egyszerre hízelegve dörgölte hozzám a nagy bumfordi fejét.

- Szép tőletek, hogy úr korotokban is rám ismertek - hajoltam le hozzájuk.

. Hát mire föltekintek, már előttünk áll Berec ángyó, de tulajdon úgy ám, mint húsz esztendővel ennek előtte. Foltos kék kötőjének felgyűrve az egyik sarka, babos kendővel hátrakötve a feje, kormos az ábrázata, még tán a szénvonó is a régi volt a kezében. Csak a ránca lett több, meg a haja kevesebb.

- Megismer-e, Berec ángyó? - hajoltam le a töpörödött anyókához.

Berec ángyó ernyőt csinált a tenyeréből a szeme fölött, és az alól kémlelt végig.

- Meg ám, lelkem - kapott a kezem után -, megismertem a vastag szemöldökérül.

Már akkor törülgette le az ábrázatáról a pernyét, és tessékelt be a tisztaszobába.

- Nem megyek én, Berec ángyó - szabadkoztam -, jobb lesz a konyhán. Úgyis rég éreztem már friss kenyérszagot.

No, az ángyó konyháját majd fölvetette a drága jó szag. Kilenc nagyocska cipó mosolygott a konyha földjén, fényes, barna hátú, piros púpú kalácscipó. Megláttam már azt, ámbár ángyó illegett-billegett előttünk, hogy hátha valahogy eltakarhatná őket.

- Nini - kérdeztem meglepődve -, hát Berec ángyó még most is sütöget? Ebben a nagy módban?

Ángyó megzavarodva köhintett egyet-kettőt.

- Csak magamnak sütögetek, lelkem. Tudja, nagyon beleszoktam negyven esztendőn keresztül. Már most meg nem állom, hogy legalább egyszer egy héten a dagasztóteknő mellé ne álljak.

- De hát csak nem eszik meg minden héten kilenc kenyeret, Berec ángyó? - nevettem el magamat.

- Akad annak gazdája mind a kilencnek, lelkem - mosolyodott el Berec ángyó is. - Ehol ez a kis cseléd is mindjárt magára vállal egyet.

Azzal a legpirosabb cipót odakínálta Pankának. Azt a kis cseléd mindjárt úgy pártfogásába vette, mintha egymaga akarná megenni az egészset.

- Kettőnknek szánta pedig ezt, ugye, Berec ángyó? - kérdeztem ángyót, de már akkorra besuttant a szobá-

ba. Mikor kijött, majd meg nem ismertem. Szép tiszta ruhát öltött, csipkés főköttöt tett a fehér hajára.

"Nini, kezdődik az uraskodás" - gondoltam magamban. Ángyó pedig magyarázóformán simított végig a ruháján

- Most már jöhetnek a népeim!

Akkorra már ott is állt a konyhaajtóban a karikásostoros kanászigyerek, s beköszönt nagy alázatosan:

- A kenyereért jöttem, Berec ángyó!

- Itt van, gyerek, fogyaszd el egészséggel - tett a karjára egy kenyérkét Berec ángyó.

De már akkor egy kis libapásztorlányka is ott ácsingózott. Két-három kolduska is ott csoszogott a tornácon. Egy-két ágrólszakadt öreganyó is lappangott mögöttük. Ez mind kapott egy-egy kenyeret, s kiszáratva csak egy maradt a kilencből.

- No, ez nagy búcsújárás volt, ángyó - szólaltam meg, mikor magunk maradtunk.

- Így van ez minden szombaton este, lelkem - felelte Berec ángyó. - Sok ezen a tájon a szegény nép, s mind ide van szokva. Ezeknek sütögetek én mostanában, lelkem. Nekem is jólesik, tudja, meg nekik is.

Szégyen, nem szégyen, de egy darabig nem tudtam szóhoz jutni.

- Hát ez a kilencedik kenyér? - kérdeztem azután.

- Az se szárad rám, lelkem - felelte ángyó, s kétfelé vágta az utolsó kenyeret. Fehér kendőbe takargatta, és föltette a polcra, a másik felét meg odatette a mezőre néző szelelőlyukba. Hanem előbb lehámozgatta az égettjét.

- Nemigen bír már rágni szegényke - mondta mentegetődzve.

- Kicsoda, Berec ángyó?

- Aki a kenyeret elviszi a szelelőlyukból - hebegte az öregasszony. De olyan restelkedve, hogy nem akartam tovább vallatni.

"Majd kinézzük azt" - gondoltam magamban, s búcsút vettünk Berec ángyótól. Hanem addig el nem eresztett, míg föl nem bokrétázott őszirózsával. A tanya mögött aztán lesbe álltunk, de nem sokáig kellett várakoznunk. Hamarosan megjelent az utolsó is Berec ángyó népei közül. Egy sovány, kócos, öreg juhászkutya. Látszott rajta, hogy nagyon tudja a járást, mert egyenesen a szelelőhöz ment, felágaskodott, s elszaladt a fél kenyérrel. Nézttem, nézttem utána, míg csak Panka meg nem rántotta a kabátom.

- Gyerünk, apu, mert már gyújtogatják az angyalok a mennyei lámpásokat.

Én pedig arra gondoltam, hogy ha Berec ángyó a mennyországba kerül, az angyalok bizonyosan a főhelyre ültetik az Úristen aranyasztalánál."